

[Landbrugsministeren.]

egentlig Samdrift. Jo større en Ejendom, som bliver drevet ved Bestyrer, er, des mindre farligt er Forholdet.

De ærede Medlemmer Hr. Hans Pinstrup og Hr. Victor Larsen, der jo i Forhandlingen om disse Forslag optræder som Repræsentanter for det større Hartkorn, er imod Tvangsbortforpagtning, og jeg for mit Vedkommende vil ikke have noget imod, at man, hvis det er absolut nødvendigt for at faa Lovforslaget gennemført, lemper disse Bestemmelser for de større Gaardes Vedkommende, men for de smaa Ejendommers Vedkommende er det nødvendigt, at der indføres Forpagtningsforpligtelse, ellers gaar det saaledes, som det er gaaet i de senere Aar: at en Del af Ejendommene forsvinder.

Jeg skal tillige over for den stærke Kritik af disse Bestemmelser om Bortforpagtningspligten anføre, at man overser, maaske med Vilje, at § 14 indeholder Mulighed for Dispensation, idet jeg mener, at der kan være Forhold, som gør det rimeligt at give Dispensation. Mener man, at denne Dispensionsmulighed skal udvides eller ændres, kan man jo altid forhandle om det.

§ 21 gaar ud paa, at der ikke kan tillægges en Ejendom med Grundbeløb af over 40 000 Kr. mere Jord, hvis denne Jord fraskilles en Ejendom, der er mindre, men der er, som jeg nævnte før, intet i Vejen for, at der kan tillægges en saadan Gaard Jord fra en større Ejendom, naar blot denne Ejendom beholder et Grundbeløb af mindst samme Størrelse som den, Ejendommen havde, hvortil Jorden lægges. Jeg vil gerne spørge: Hvorfor skal man dog have Ret til at tage Jord fra de mindre Ejendomme? Er det nødvendigt, at man opretholder denne Ret? Er det ikke rimeligt, at man bevarer de mindre Brug, ogsaa i Tider, hvor de er i Fare, og at man kun tillader disse Landmænd at købe Jord fra større Brug?

Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh nævnte, at han kunde tænke sig, at man i Stedet for Bortforpagtningsforpligtelsen gennemførte et Forbud mod at eje mere end 2 Ejendomme. Dertil vil jeg gerne sige, at det kan vi jo forhandle om, men det er efter min Opfattelse ikke et mindre Indgreb, der derved foretages mod de enkelte Landmænd, end det, jeg har foreslaaet; jeg skal tilføje, at jeg kunde godt tænke mig at forhandle om det med Hensyn til de større Ejendomme, men jeg maa fastholde mit Forslag om Bortforpagtningsforpligtelsen for de smaa Ejendommers

Vedkommende. Hvis de fremtidig kan drives ved Bestyrer ved Siden af en større Ejendom, vil det være vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at opretholde dem i det lange Løb. Det viser de Erfaringer, vi har gjort gennem de senere Aar.

Det ærede Medlem Hr. Karlsson bebrejdede mig, at Ministeriet ikke havde gennemført Lovens Opretholdelse fuldt ud, idet jeg i min Forelæggelsestale havde talt noget om, at der faktisk var nedlagt en Række Brug ulovligt. Ja, efter mit Skøn og efter de flestes Skøn tror jeg nok, man kan sige, det er rigtigt, at der er nedlagt mange Brug ulovligt, men det er netop dette Bestyrerforhold, der gør, at det er saa vanskeligt med Loven i Haanden at konstatere, at der er sket en ulovlig Nedlæggelse, og man har ikke Midler, der er effektive nok til at forhindre det, og saa er der ikke andet at gøre — og det er det, jeg foreslaar her — end at indføre en Bestemmelse, der faktisk giver Mulighed for at forhindre det, som man egentlig fra alle Sider vil give Tilslutning til skal forhindres.

Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh stillede en Forespørgsel til mig, som han har stillet tidligere i en Spørgetid, angaaende min Stilling til de hel- eller halvoftentlige Jorder, derunder ogsaa det, der er sket for nogle Maaneder siden ved, at Godsejer Uttenthal har overgivet Løvenholm til en Fond. Jeg skal her oplyse, at Fundatsen for Løvenholm-Fonden, der er stiftet af Godsejer Uttenthal, Løvenholm, er konfirmeret ved Undervisningsministeriets Foranstaltning i December 1947. Der er intet bestemt om, at Fondens faste Ejendomme ikke maa realiseres, naar blot det sker til Fremme af Fondens Formaal. En Ejer af Jordegods under et afløst Len eller Stamhus eller Fideikommis er nu stillet paa lige Fod med enhver anden Jordejer, og det samme antages ogsaa at gælde for Stiftelser og lignende Institutioner, saasom Vallø Stiftelse, Vemmetofte Kloster og alle de mange andre Stiftelser og Klostre, der som selvejende Institutioner er Ejere af faste Ejendomme, og altsaa ogsaa Løvenholm. Forholdet er det, at man ikke ved at henhøre en Landbrugsejendom under en Stiftelse eller en anden selvejende Institution kan unddrage Ejendommen fra den almindelige Lovgivnings Regler eller fra Omsætningen. Paa den anden Side finder man ikke i den gældende Lovgivning Mulighed for at hindre yderligere Henlæggelse af Landbrugsjord under Stiftelser o. lign., ligesom der endnu ikke er skabt Hjemmel til at paalægge, det være sig private Ejere, Stiftelser eller